UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Statuta prouincialia et synodalia ecclesie Colonie[n]sis (Köln)

Colonie, 29. IX. 1492

Jtem de litigantibus super vna p[er]be[n]da in aliqua ecclesia dioce[sis] colon[iensis].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30901

Visual Library

extunc excõmunicetur.et excõmunicatus publice nuncietur donec aſſecuret ipaꝫ ꝑſonã eccleſiaſticã et de ea corã ſuo iudice accipiat rationẽ contra eos clericos qui ſacrilegiũ in clericos committere non verentur.

¶ Itẽ cũ magnũ ſit ſcãdalũ et pleriſqꝫ laicis q̃ cũ clericis ſũt infeſti ſilia committendi exiſtat q̃plurimũ incentiuum q̄ clerici in clericos ſacrilegiũ cõmittere nõ verent̃. Statuimus vt clericus vel canonicus iniJciens manus violentas in clericũ vel eccleſiã ſuã vel aliam aut eccleſiaſticã ꝑſonã ſpolians vel violentiam in emunitate cõmittens.vel bona coꝝ ſeculari iudicio occupãs vel ad aliq̃d hoꝝ ꝯſilium ſeu auxiliũ vel operam dans pro hmõi iniectione in continenti ꝑ omnes eccleſias et capellas ciuitatis et dioceſ excõicatus nuncietur Et cũ de alijs cõſtiterit ꝑ euidẽtiã vel famã publicã vel iuramentũ iniuriam vel damnũ paſſi ſi fuerit ꝑſona fide digna vel ꝑ fidem teſtiũ ſummarie faciendam ꝑ ordinariũ moneatur vt infra ſeptem dies a tempore monitionis facte de forefacto ꝑpetrato ſatiſfaciat cõpetẽter. Alioquin a nobis excõicatus excõmunicatione quam ferimus in his ſcriptis,extũc ꝑ omnes eccleſias vt ſup̃dictum eſt publice nuncietur. Qđ ſi infra quĩdecim dies nõ ſatiſfecerit. extũc denũciet̃ cãpanis pulſatis ⁊ candelis extinctis ſingulis diebus dominicis et feſtiuis excommunicatus. Qđ ſi ꝑ annum in huiuſmodi excommunicatione perſtiterit,extunc omnibus beneficijs eccleſiaſticis ſi qua habuerit ipõ facto ſit priuatus. Et illi ad quos ſpectat ipoꝝ beneficiorum collatio ea conferant infra menſem. Alioquin per ſuperiorem extunc conferantur. Et nihilominus ſit inabilis ad aliqua alia conſequenda.

Cõtra clericũ qui occaſiõe alicuiꝰ queſtionis clericum captiuauerit.

Item ſi clericus clericum occaſione alicuius queſtionis quam habuerit captiuauerit vel ad capiendũ ipm conſilium auxiliũ vel opaꝫ adhibuerit. Statuimus vt cauſaꝫ amittat ipõ facto et excommunicatus publice.vt de alijs captiuatoribus p̃miſſum eſt nuncietur.et ſi infra ſeptem dies.liberationẽ ipſius captiui nõ procurauerit ac infra alios quindecim dies leſo nobis et eccleſie nõ ſatiſfecerit extunc omnibus beneficijs eccleſiaſticis ſi qua habet ſit ipõ facto priuatus et inabilis in ꝑpetuum ad aliquod beneficiũ conſequendũ. Et ſi ille ad quem collatio beneficiorũ hmõi ꝑtinuerit infra menſem nõ de eis ordĩauerit ea alijs vel alij cõferendo collatio ac ordinatio eorundeꝫ ad proximum ſuperiorem ſit ipõ facto deuoluta. Si vero beneficiũ nõ habuerit ſit inabilis in ꝑpetuũ ad aliquod obtinenduꝫ. ¶ Preterea omnis locus ad quẽ hmõi ſacrilegus ꝑuenerit vel vbi biberit aut comederit aut ꝑnoctauerit ſit ipõ facto interdictus eo modo ſicut de laicis captiuatoribus clericorum eſt premiſſum.

Contra clericos qui mutilant vel occidunt clericum.

Item ſtatuimus vt clericus occidens vel mutilans clericum vel eum vſqꝫ ad mortem captiuũ detinens ſit ipõ facto ab omnibus beneficijs eccleſiaſticis habitis et a ſpe habendorũ penitus deſtitutus et excommunicatus in omnibus eccleſijs vt ſuperius dictũ eſt nũcietur Locis ad que venerit vel vbi biberit comederit aut ꝑnoctauerit.vt ſuperius dictũ eſt.ſuppoſitis ipõ facto eccleſiaſtico interdicto. Et nihilominus ad alias penas ꝑ nos aut capitulũ ⁊ priores Coloñ.ſicut opus fuerit procedatur.

De litigantibus ſuper vna prebenda in aliqua eccleſia.

Item cuꝫ pleruꝙ; contingat ꝙ vacante p̄bēda in aliq̄ eccleſia ciuitatis vel dioceſ. Colonienſ in qua duo vel plures auctoritate ſedis ap̄lice vel legatoꝝ ſuoꝝ aut q̄uis alia auctoritate ius ſe aſſerūt habere ⁊ per executores ſuos et quoſcūq; alios ſe p̄curant mitti in poſſeſſionē corp̄alē p̄bēde ipius. cui⁹ occaſiōe miſſiōis de hmōi p̄bēda p̄tendētes bona res et iura ipi⁹ eccleſie tā infra emunitatē ꝙ̄ extra indifferent rapiūt et inuadūt ſeu p̄ ſeculare iudiciū occupari vel arreſtari p̄curāt ſententias excōicationis in certas p̄ſonas de capitulo ſuſpenſionis in capitulū nihilominus a ſuis executorib⁹ fulminari facientes p̄pter quod in reb⁹ et p̄ſonis tā ſpūalibus ꝙ̄ tp̄alibus eccleſie nō modicū detrimentū ſuſtinent et iacturā. Statuimus vt cū in aliq̄ eccleſia caſus hmōi emerſerit. Decanus et capitulum illius eccleſie aucte hmōi p̄ſumptionis ſibi faciāt lr̄as et inſtrumēta q̄bus ſic cōtendētes vti voluerint p̄ iure ſuo/ hincinde a p̄tibus exhiberi et cōuocatis capitulo et prioribus q̄ p̄ñtes fuerint et haberi cōmode potuerint p̄ eos ad hoc vocatis iuriſperitis q̄ viſi fuerint expedire vt hmōi queſtio ⁊ diſcordia decidat̄ et eoꝝ diſcuſſiōi ſeu ſnīe ſtetur et inuiolabiliter obſeruet̄. Et ſi capitulū et priores p̄pter difficultatē iuris vel alias cauſas legitimas queſtionem hmōi decidere nō poterūt nec decidunt cauſam eandem ad curiam domini pape decidendā tranſmittant p̄figētes p̄tibus terminū cōpetentem quo ſe conſpectui pape repreſentent cū oībus ſuis monumentis et documentis iuſticiam recepture. Cauſa vero et queſtiōe hmōi durante medietas fructus p̄bende vacantis in vſus cedat eccleſie Et reliqua p̄s alicui idonee p̄ſone que deſeruiat in ordine quē defunctꝰ p̄benda requiſierit deputetur. Et ſi qua p̄tium ſententiam pro ſe in curia habuerit ⁊ in cauſa euicerit fructus eiuſdem prebende de mandato domini pape capitulo preſentato ceſſante occaſione qualibꝫ miniſtret̄. Si qua vero p̄tium litterarū ſuarum copiam facere et hoc ſtatutum ſubire cōtumaciter rēnuerit, et de ſua potentia vel malicia confiſa bona eccleſie inuadere ac rapere temere et irreuerenter dei timore poſtpoſito preſumpſerit contra ipam p̄tem tanꝙ̄ cōtra raptorem bonoꝝ eccleſie. vt ſup̄ ſcriptum eſt procedatur. Statuimus etiam vt hec nō ſolū ad futura hmōi negocia. ſꝫ etiā ad preſentia et preterita a t̄pe electiōis nr̄e extendantur.

Ne aliquis clericus ſacrilegis ſeu excommunicatis aut vſurarijs aſſiſtat vel eos defendat.

Item cum ſaluis penis ſtatut̄. tam in iure canonico ꝙ̄ ciuili ⁊ cohertione nr̄e ordinarie poteſtatis contra iniuriatores eccleſiarum et perſonarum eccleſiaſticarum predictis modis et alijs qui ad hoc videbūtur expedire prouiderimus procedendū. Statuimus vt p̄ſonis quibuſcunq; qui manus in clericos aut religioſos iniiciunt vel alias ſpoliant et capiunt. aut in aliquo ſup̄dictoꝝ modorum vel exceſſuū contra eccleſias vel eccleſiaſticas p̄ſonas exceſſerint ſeu ſententijs excōicationis ſuſpeñ aut interdicti. aut alijs modis ſup̄dictis ſe inuoluerint. clerici ſiue in dignitate conſtituti ſiue alij vel etiā aduocati cōſilio vel auxilio in ap̄to vel in occulto nō aſſiſtāt. et qui contra venerint verbo vel facto ſententiam excommunicationis quam in eos ferim⁹ in his ſcriptis incurrant ip̄o facto et excōmunicati publice qui de hoc cōuicti fuerint vel ꝯfeſſi vſq; ad ſatiſfactionem condignā nuncientur. et ſi publice preſumpſerint pro hmōi p̄ſonis in iudicio

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN